

SAYIŞTAY KARARLARI

- **Temyiz Kurulu Kararları**

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 26.9.2006
No : 28810

Bitirme ödevi ve benzeri eğitim-öğretim faaliyetleri teorik ders dışı faaliyetler olarak kabul edildiğinden ve bu faaliyetleri yürüten öğretim elemanlarının ders yükleri öğrenci sayısına bakılmaksızın 2 saat/hafta ile sınırlandırılmış olduğundan, söz konusu faaliyetlerin 6 saat teorik ders yükü olarak kabul edilmesinin mümkün bulunmadığı

Diğer taraftan, bitirme ödevi ve benzeri eğitim-öğretim faaliyetleri öğrenciler tarafından hazırlanıp öğretim elemanları tarafından yönetildiğinden, 2914 sayılı Kanununun 11'inci maddesine göre sınav ücreti ödenmesinin de mümkün olmadığı bk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

541 sayılı ilamın 5'inci maddesiyle, Mühendislik Fakültesi Kimya Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr.'e bitirme ödevi I ve bitirme ödevi II' adlı dersler için 6 kredi ders yükü hesaplanarak ek ders ücreti ve sınav ücreti ödenmesi sonucu-liraya tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde, ilam gerekçesine aynen katıldığını zira 1996-2001 yılları arasında bu faaliyetler için ücret ödenmediğini ancak Danıştay'ın onadığı İdare Mahkemesi kararı üzerine bu ücretin ödenmeye başlandığını belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmektedir.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 'Ek ders ücreti' başlıklı değişik 11'inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında: "2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36'ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburi ders yükü saati dışında, kısmi statüde bulunanlar dahil öğretim elemanlarına görev unvanlarına göre aşağıda belirlenen mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla en çok yirmi saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok on saate kadar ek ders ücreti ödenir. Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı göz önünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburi ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla on saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.

Dersi veren öğretim elemanına her ders için ayrı ayrı olmak üzere yarı yıl ve yıl sonu dönemlerinde her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir. Öğrenci sayısının hesabında küsurlar tama iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez." hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu kanunun verdiği yetkiye istinaden Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun 30.10.2001 tarih ve 2001.34.3121 sayılı kararı ile kabul edilen Ders Yükü Tespitinde Uyulacak Esaslar'da;

"Haftalık ders yükünün hesabında bilfiil, bizzat bulunmak ve yapmak şartıyla aşağıdaki denklikler esas alınır. Öğretim elemanının her türlü eğitim ve öğretim faaliyetleri teorik dersler ve diğer faaliyetler olmak üzere iki grupta toplanır.

a) Teorik Dersler: Haftalık ders programında yer alan, günü, saati ve yeri belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğretim elemanının aktif olarak katıldığı eğitim- öğretim faaliyetleri olup her saati bir ders yüküne eşdeğerdir. Bu dersler ön lisans lisans ve lisansüstü düzeyde açılabilir

b) Diğer Faaliyetler: Teorik dersler dışındaki tüm eğitim-öğretim faaliyetlerini kapsar.

1-

2-Bitirme ödevi, bitirme projesi, diploma projesi, proje, staj ve benzeri eğitim, öğretim ve danışmanlık hizmetlerini yöneten öğretim elemanları öğrenci sayısına bakılmaksızın 2 saat/hafta uygulamalı ders yükü yüklenmiş sayılırlar.

3- " denilmiştir.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun değişik 11'inci maddesinin ikinci fıkrasında, 2547 sayılı Kanunun 36'ncı maddesinde olduğu gibi, öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı hususunun Yükseköğretim Kurulunca belirleneceği, bu yetkiye istinaden Yükseköğretim Kurulunca çıkarılan Ders Yükü Tespitinde Uyulacak Esasların 2'nci maddesinin (a) bendinde, teorik derslerin, haftalık ders programında yer alan, günü, saati ve yeri belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğretim elemanının aktif olarak katıldığı eğitim-öğretim faaliyetleri olduğu ve her saatin bir ders yüküne eşdeğer bulunduğu belirtilmiş ve aynı maddenin (b) bendinde ise teorik dersler dışında kalan diğer faaliyetler açıklanmış ve bitirme ödevi ile ilgili olarak eğitim-öğretim hizmetlerini yöneten öğretim elamanları için öğrenci sayısına bakılmaksızın 2 saat/hafta uygulamalı ders yükü ile yüklenmiş sayılacağı kuralı getirilmiştir.

Bu hükümlere göre, bitirme ödevi ve benzeri eğitim-öğretim faaliyetleri teorik ders dışı faaliyetler olarak kabul edilmekte ve bu faaliyetleri yürüten öğretim elamanlarının ders yükleri öğrenci sayısına bakılmaksızın 2 saat/hafta ile sınırlandırılmaktadır. Bu halde, Mühendislik Fakültesi Fakülte Kurulunun 05.02.2002 tarih ve 2002/2 sayılı kararı ile ders programlarında yer verilen bitirme ödevi faaliyetlerinin 6 saat teorik ders yükü olarak kabul edilmesi Yükseköğretim Kuruluna kanunla verilmiş yetkinin kullanılması anlamında mevzuata uygun değildir.

Sayıştay Başkanlığı'nın Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na gönderdiği yazı üzerine Atatürk Üniversitesi Rektörlüğünce konunun incelenmesi sonucu her ne kadar bitirme ödevi adlı öğretim faaliyetinin uygulamalı ders olarak "esaslar"da belirtildiği üzere 2 saat/hafta ders yükü sayıldığı belirtilmiş ise de, ödeme belgelerinin incelenmesinde söz konusu faaliyetin teorik ders olarak 6 saat ders yükünden sayıldığı görülmüştür.

Diğer taraftan, bitirme ödevi ve benzeri eğitim-öğretim faaliyetlerini öğrenciler tarafından hazırlanıp öğretim elamanları tarafından yönetildiğinden söz konusu öğretim elamanlarına 2914 sayılı kanunun 11'inci maddesine göre sınav ücreti ödenmesi mümkün değildir.

Söz konusu bitirme ödevi ve benzeri eğitim-öğretim faaliyetlerinin dönem sonunda öğrencilerin yazılı tezini görevli öğretim elamanına teslim ederek sözlü sınava tabi tutulması ve başarılı -başarısız olarak değerlendirme

yapılması da sınav ücreti verilmesine dayanak oluşturmaz. Çünkü danışman öğretim elamanına bu verdiği eğitim-öğretim hizmetlerinden dolayı 2 saat ders yükü ile yüklenmiş sayılmaktadır. Görüldüğü üzere, bitirme çalışması veya mezuniyet tezi gibi faaliyetler ayrı bir ders niteliğinde olmayıp öğrencilerin belli tarihe kadar elde ettikleri bilgi birikiminin genel olarak değerlendirilmesini gösteren bir ödev veya araştırma çalışmaları olarak görülmelidir.

Dilekçi aynı konuda idari yargı ve Sayıştay tarafından verilen kararlar arasındaki çelişkinin giderilebilmesi açısından da tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmekte ise de,

Anayasanın 160'ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında "... Sayıştay'ın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamaz.

Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararları esas alınır."

832 sayılı Sayıştay kanununun 65. maddesinde denetim sırasında suç teşkil eden bir fiile rastlandığı takdirde izlenecek yöntem belirtilirken ".. genel mahkemelerce verilen hükümler, Sayıştay'ın hesap ve işlemleri yönünden denetimine ve hükmüne engel değildir..."

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, Anayasal bir kuruluş olan Sayıştay'ın Anayasa ve kendi Kanunundan kaynaklanan denetim ve yargılama yetkisini kullanması sonucu verilen Sayıştay ilamlarına, vergi konusunda Danıştay'ca verilen kararlar hariç idari ve genel mahkemelerce verilen kararlar bir engel teşkil etmemektedir.

Bu itibarla, dilekçi iddialarının reddi ile 541 sayılı ilâmın 5'inci maddesiyle- liraya ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE;

Karar verildi.

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 26.9.2006
No : 28815

*D*öner sermaye katkı payı ödenebilmesi için döner sermayenin bağlı olduğu birimlerdeki kadrolara atanma veya bu kadrolara ait görevleri yürütmek üzere usulüne uygun olarak görevlendirilme yeterli görüldüğünden; üniversitenin farklı birimlerinde görevli olmakla birlikte rektör tarafından 2547 sayılı Kanunun 13/b-4 maddesi hükmüne göre döner sermayenin bağlı olduğu birimde görevlendirilen personele döner sermaye katkı payı ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı bk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

734 sayılı ilâmın 2'nci maddesiyle; Üniversite Genel Sekreter'ın İşletme Müdür Yardımcılığı ile, Hukuk Müşaviri Avukat'ın hastanenin icra ve hukuk işlerini yapmak üzere Tıp Fakültesinde usulsüz olarak görevlendirilmeleri sonucu-liraya tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi temyiz dilekçesinde; döner sermaye işletmesi gelirlerinden pay ödenebilmesi için döner sermayenin bağlı olduğu birimdeki kadrolara atanma veya bu kadrolara ait görevleri yürütmek üzere usulüne uygun olarak görevlendirilmesinin yeterli görüldüğünü, Üniversite Genel Sekreteri ve Hukuk Müşaviri Avukatın üniversitenin döner sermayesi büyük ölçüde gelir getiren Tıp Fakültesi ile doğrudan ilişkilerinin olduğunu ve bu konuda Sayıştay Temyiz Kurulunun emsal kararları bulunduğunu belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin dördüncü fıkrasında: "(Değişik: 27.06.1989 -KHK- 375/16 Md.) Her eğitim-öğretim, araştırma veya uygulama birimi veya bölümü ile ilgili öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gelirlerinin en az yüzde otuzu o kuruluş veya birimin araç, gereç, araştırma ve diğer ihtiyaçlarına ayrılır, kalan kısmı ise üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ve aynı birimde görevli 657

sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel arasında paylaşılır. Öğretim üyeleri ile Üniversitelerarası Kurulca önerilerek Yükseköğretim Kurulunca kabul edilen teknik ve sanatla ilgili birimlerde görevli öğretim elemanlarına döner sermayeden bir yılda ayrılacak payın toplamı bunların bir yılda alacakları aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme, ödenek ve (değişik ibare: 26.06.2001-4689/2.md.) her türlü tazminat (makam ve temsil tazminatı hariç) toplamının iki katını, diğer öğretim elemanları için bir katını, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel için ise (değişik ibare: 26.06.2001-4689/2.Md.) % 80'sini geçemez" denilmiştir.

Bu madde hükmüne göre, öğretim elemanlarının katkılarıyla toplanan döner sermaye gelirlerinin, bağlı birimin ihtiyaçları için belli oranda ayırdıktan sonra kalan kısmı üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı olduğu birimde görevli öğretim elemanları ile "aynı birimde görevli" 657 sayılı Kanuna tabi personel arasında paylaşılacaktır.

2547 sayılı Kanunun 58'inci maddesinin (a) fıkrasının dördüncü bendinde, 657 sayılı kanuna tabi personelden bahsedilirken bunların hangi hizmet sınıfından olacakları, hangi kadroları işgal edecekleri, hangi görevlerde bulunacakları ve bu birimde ne kadar süreden beri görevli olacakları, hangi şekilde görevlendirilenlere katkı payı ödeneceği hususlarında bir açıklık getirilmemektedir. Başka bir ifade ile, bu konuda bir sınırlama getirilmemekle, katkı payı ödenecek personelin döner sermayenin bağlı olduğu birimde "görevli olması" yeterli bulunmaktadır.

Bu nedenle, bağlı birimde görevli olmayı sadece "kadrosu o birimde olmak" şeklinde yorumlamak mümkün olmamaktadır.

2547 sayılı Kanunun rektörün görev ve yetkilerine ilişkin 13'üncü maddesinin (b) fıkrasının 4'üncü bendine göre, rektörün, gerekli gördüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirmek veya bunlara yeni görevler verme yetkisi bulunmaktadır.

Rapor dosyasında mevcut belgelerin incelenmesinde, katkı paylarına tazmin hükmedilen personelin, üniversitenin farklı birimlerinde görevli olmakta birlikte rektör tarafından 2547 sayılı Kanunun 13/b-4 maddesi hükmüne göre döner sermayenin bağlı olduğu birimde görevlendirildikleri anlaşıldığından dilekçi iddialarının kabulü ile 734 sayılı ilâmın 2'nci maddesiyle-lıraya ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün KALDIRILMASINA;

Karar verildi.